

SYLABUS PRZEDMIOTU

1	Kod przedmiotu	F1		
2	Nazwa przedmiotu	Anatomia prawidłowa człowieka		
3	Tytuł, imię i nazwisko wykładowcy			
4	Jednostka realizująca przedmiot (Katedra/Zakład)			
5	Rok studiów, semestr	I rok, semestr I, II		
6	Ilość godzin	łącna liczba godzin:	Stacjonarne	Niestacjonarne
		w tym:	120	72
		wykłady :	30	18
		ćwiczenia:	90	54
		inne formy zajęć:		
7	Forma zaliczenia	Egzamin		
8	Punkty ECTS	6 + 6 (łącznie 12)		
9	Pomoce dydaktyczne	Projektor multimedialny		
10	Metody oceny	Aktywność w ramach zajęć i 2 kolokwia w formie testu zaliczone na ocenę pozytywną		
11	Uwagi			

Założenie i cele przedmiotu:

Prawidłowa interpretacja podstawowych pojęć z zakresu anatomii czynnościowej człowieka. Opanowanie wiedzy z zakresu budowy i czynności poszczególnych układów i narządów, ze szczególnym uwzględnieniem biomechaniki narządu ruchu. Umiejętność wyjaśnienia współzależności funkcjonowania poszczególnych układów narządów. Zastosowanie poznanej wiedzy z zakresu budowy i czynności organizmu człowieka w praktycznej działalności fizjoterapeuty.

Treści programu:

Wprowadzenie do przedmiotu- podstawowe pojęcia w anatomii. Organizacja budowy ludzkiego organizmu- przegląd układów narządów. Okolice ludzkiego ciała. Osie i płaszczyzny ciała ludzkiego. Układ bierny i czynny ruchu w statyce i dynamice. Ogólna budowa kości, rodzaje i występowanie kości. Kości jako element podporowy, ruchowy i ochronny. Rodzaje połączeń kości. Szczegółowy opis budowy stawu. Elementy dodatkowe stawu. Kryteria podziałów stawu. Opis szkieletu wraz z połączeniami. Ogólna budowa mięśnia. Rodzaje i występowanie mięśni. Narządy dodatkowe mięśni. Opis poszczególnych grup mięśniowych z uwzględnieniem topografii oraz podziału czynnościowego. Elementy kostne, więzadła i mięśnie jako stabilizatory i ograniczniki ruchu, ruchomość stawowa, jednostki funkcjonalne i zespoły dynamiczne. Działanie łańcuchów biokinematycznych.

Układ nerwowy – podział, budowa i funkcje, ważniejsze ośrodki i poziomy sterowania ruchami, drogi nerwowe obwodowe: czuciowe i ruchowe, unerwienie segmentarne. Łuk odruchowy.

Układ nerwowy ośrodkowy: opis poszczególnych części mózgowia z uwzględnieniem podziału czynnościowego- pień mózgu, mózdzek i półkule mózgu. Opony mózgowia, krążenie płynu mózgowo- rdzeniowego. Drogi nerwowe wstępujące i zstępujące. Odruchy bezwarunkowe i warunkowe.

Układ nerwowy obwodowy: budowa nerwu rdzeniowego, zakres unerwienia. Sploty nerwowe- położenie i budowa, topografia głównych nerwów, zakres unerwienia. Nerwy międzyżebrowe. Nerwy czaszkowe z podziałem na nerwy czuciowe, ruchowe i mieszane- przebieg, zakres unerwienia.

Układ nerwowy autonomiczny: działanie części współczulnej i przywspółczulnej. Narządy zmysłów- położenie i funkcja. Drogi zmysłowe. Skóra- budowa, funkcje. Układ naczyniowy. Budowa naczyń krwionośnych i limfatycznych. Schemat obiegu krwi. Przebieg głównych naczyń tętniczych i żylnych. Topografia żył skórnych. Układ limfatyczny - przebieg głównych naczyń, położenie i budowa węzłów chłonnych. Położenie, budowa i działanie serca. Ściany i jamy serca. Osierdzie. Unaczynienie i unerwienie serca. Układ wewnątrzwydzielniczy: położenie i działanie gruczołów wewnątrzwydzielniczych. Układ oddechowy. Drogi oddechowe górne i dolne - budowa i działanie poszczególnych narządów. Topografia drzewa oskrzelowego. Narząd oddechowy - płuca. Opłucna. Mechanika oddychania.

Układ pokarmowy. Topografia i budowa poszczególnych narządów przewodu pokarmowego. Wielkie gruczoły trawienne - położenie, budowa i funkcje. Otrzewna.

Układ moczowo - pęciowy. Topografia i budowa nerki i dróg wyprowadzających mocz. Narządy miednicy mniejszej.

Wybrane zagadnienia z anatomii rentgenowskiej i innych metod obrazowych.

Literatura:

Podręczniki:

- 1) Ignasiak Z., Janusz A., Jarosińska A. Anatomia człowieka. Cz. 1 i 2. AWF. Wrocław 2004
- 2) Ignasiak Z. Anatomia układu ruchu. Wrocław 2007
- 3) Bochenek A., Reicher M. Anatomia człowieka. T. 1-5. PZWL. Warszawa 2006
- 4) Anatomia człowieka. Red. W. Woźniak. Wrocław 2001
- 5) Sokołowska- Pituchowa J. Anatomia człowieka. PZWL. Warszawa 1992
- 6) Feneis H. Ilustrowana anatomia człowieka. PZWL. Warszawa 2003
- 7) Feneis H. Ilustrowany słownik międzynarodowego mianownictwa anatomicznego. PZWL. Warszawa 2003
- 8) Gąsiorowski A. Anatomia funkcjonalna narządu ruchu człowieka. Lublin 2006
- 9) Marecki B. Anatomia funkcjonalna w zakresie studiów wychowania fizycznego i fizjoterapii. Poznań 2004
- 10) Marciniak T. Anatomia prawidłowa człowieka. T. 1-3. Wrocław 1991
- 11) Marecki B. Anatomia funkcjonalna w zakresie studiów wychowania fizycznego i fizjoterapii. Poznań 2004

Atlasy:

- 1) Sobotta J. Atlas anatomii człowieka. T. I-II. Urban & Partner. Wrocław 2006
- 2) Grant J. Atlas anatomii. WM Górnicki. Wrocław 2002
- 3) Sinielnikow R.D. Atlas of Human anatomy. T. 1-3, Medicina, Moskwa 1989
- 4) Stelmasiak W. Atlas anatomii człowieka. T. 1-3. PZWL. Warszawa 1981
- 5) Kiss F., Atlas anatomii człowieka. T. 1-3. PZWL. Warszawa 1975

- 6) Bertolini R., Leutert G. Atlas anatomii człowieka. T. 1-3. Mladinska knjiga. Beograd 1990
- 7) Tixa S. Atlas anatomii palpacyjnej. T. 1-2. Warszawa 2003
- 8) Fotograficzny atlas anatomii człowieka. Warszawa 2004